

[Glønborg]

også, hvilke vanskeligheder de er udsat for. Derfor mener jeg, det er tid at udsende det signal, at vi er indstillet på at ville lave noget andet. Hvis ikke fru Annette Just kan se substansen i det, så må jeg opgive at forklare det.

Duetoft (CD):

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne – de fleste af dem – for megen bevægelse. Jeg synes, det er meget glædeligt, at debatten i dag, bortset fra debatten med SF, ikke har været en diskussion om sanktioner for eller imod, men mere et spørgsmål om, hvor man nu sætter grænserne for, hvornår man skal starte en afvikling af dem. Og det synes jeg faktisk er meget glædeligt.

Hr. Glønborg undrer sig over, hvorfor CD rejste debatten i dag, og så siger hr. Glønborg, at CD går alt for vidt ved at kræve sanktionerne ophævet. Men jeg synes, hr. Glønborg selv gav det bedste bevis på, at rent faktisk var det fornuftigt af CD at komme med dette forslag, for hvis vi ikke var kommet med det forslag, så havde hr. Glønborg ikke haft chancen for her fra Folketingets talerstol at meddele, at også Kristeligt Folkeparti nu synes, at man skal lave en afviklingsordning for sanktionerne. Og det hilser jeg med glæde at Kristeligt Folkeparti gør.

Dette er ikke et alt eller intet-forslag. For os er det faktisk glædeligt, at der er kommet den bevægelse i det, og at man nu seriøst kan begynde at diskutere, hvordan man kan begynde at trække sanktionerne ned, så hr. Glønborg skal også have tak. Men det er bare en forklaring på, hvorfor vi faktisk er kommet med forslaget, og at forslaget så også har fået en funktion.

Jeg vil godt lige bruge et enkelt øjeblik på denne dobbeltmoralisk diskussion, og så skal jeg lade være med at gøre mere ud af Østeuropadiskussionen. Jeg vil bare sige, at hvis jeg sad i Sydafrika og var moderat og var reformvenlig, så ville jeg måske undre mig lidt over, at et land, der ophæver sanktionerne mod Iran og mod Kina, ikke vil respektere, at man også har lavet nogle reformer i Sydafrika. Jeg ville sidde og undre mig, hvis jeg boede dernede. Netop en uge eller 14 dage efter, at man har hævet sanktionerne mod to lande, som vitterlig ikke har forbedret menneskerettighederne – men der kan selvfølgelig være andre grunde til, at man så har hævet de sanktioner – kommer man altså

nu og siger, at der er ingenting, der kan gøres over for Sydafrika. Det synes vi ikke er så klart.

Hr. Per Stig Møller havde mange rigtige betragtninger, og hr. Per Stig Møller havde bl.a. en betragtning, som betyder meget for CD, nemlig den, at de Klerk jo sidder i et demokrati, ikke et demokrati i Sydafrika, ved, at alle befolkningsgrupper er med – og det ønsker vi selvfølgelig at ændre – men et demokrati inden for den hvide befolkningsgruppe, og de Klerk skal jo altså efterleve de samme demokratiske regler, som vi skal her i Tinget, nemlig at hans reformpolitik kun kan gå igennem, hvis han har et flertal bag sig.

Dér var det, at hr. Per Stig Møller meget rigtigt – og det vil jeg gerne tilslutte mig – advarede imod, at vi spiller højrefløjens spil, og at vi her i landet gør det vanskeligere for reformpolitikkerne, fordi højrefløjen kan stille sig op og sige: Jamen det er jo ligegyldigt, at vi opgiver al vores apartheid og alle disse ting, for omverdenen reagerer jo ikke på det alligevel; nej, lad os nu have det gamle vortrekkersyndrom, lad os grave os ned og lad os forsvare os, for det ved vi hvad er.

Jeg tror, at sanktionstilhængerne, hvis denne sanktionspolitik fortsætter alt for længe, vil blive dem, der støtter højrefløjen i Sydafrika, og det mener jeg ikke vil være særlig klogt. Derfor tak til hr. Per Stig Møller for den analyse, som jeg altså er helt enig i.

Vi sidder efter vores opfattelse i det problem, at vi ikke har defineret særlig godt, hvornår sanktionerne skulle ophæves. Jeg ved da, at bl.a. USA, da man indførte sanktioner, sagde: De skal være ved, indtil der er sket sådan og sådan. Her i dag har vi haft denne underlige diskussion om, hvornår noget er uafvendeligt, og vi kan godt beklage lidt fra CD's side, at det er noget så flyvsk, man diskuterer, og navnlig når vi ser, at reformhastigheden forlanger, at man er meget hurtigere i Sydafrika, end man er andre steder, hvor der er store reformer i gang. Vi synes, at det er noget underligt noget.

Jeg vil slet ikke gå ind i diskussionen om, hvorvidt sanktioner har virket eller ikke virket, den har vi haft så mange gange, og det er CD's grundholdning, at det faktisk har skadet de mennesker, vi gerne ville gavne, men det skal jeg ikke gøre meget ud af.

Til gengæld skal jeg sige tak til regeringen for det udspil, som udenrigsministeren er kommet